

Uitgelicht

Ze gingen zo van het Roemeense platteland de prostitutie in. Volgens de mensenhandelaren was Amsterdam het paradijs. Maar de meisjes werden er met vijf of zes tegelijk gedumpt op een woning, waarna ze tot op het bot werden uitgebuit. Dat blijkt uit een onderzoek van de Nationale Recherche naar de escortbranche.

Door
Menno van Dongen

Voor een habbekrats gevangen in de escorthel

De prostitutiewet

Klanten die een prostituee bezoeken, moeten voortaan zelf uitzoeken of zij geregistreerd is en dus ouder dan 21 jaar. Dat wordt geregeld in de nieuwe prostitutiewet waar de Tweede Kamer 22 maart over stemt. Er komt waarschijnlijk een telefonisch informatiepunt waar hoerenlopers gegevens kunnen controleren. Wie dat niet doet, riskeert een boete van 7.600 euro als de vrouw minderjarig is, wordt gedwongen of slachtoffer is van uitbuiting. Critici vrezen dat prostituees onderduiken in de 'illegaliteit'. Veel vrouwen willen niet dat allerlei instanties kunnen achterhalen dat ze 'in het vak' zitten. Nu is dat hoofdzakelijk bekend bij de fiscus. Alle seksbedrijven moeten in de toekomst een vergunning hebben. Nu is in veel gemeenten niets geregeld voor escortbedrijven waardoor er weinig zicht (en grip) is op misstanden.

Heeft ze grote koplampen?' 'Is er veel plamuur nodig?' Deze codevragen werden standaard gesteld aan Roemeense mensenhandelaars die prostituees aanboden voor de Nederlandse markt. Ze verkochten vrouwen alsof het auto's waren. Als er een 'aanhanger' bij hoorde, een kind, leverde de prostituee minder op dan de gebruikelijke tweeduizend euro.

Het zijn pijnlijke, tot dusver onbekende details uit een groot politieonderzoek naar mensenhandel in de escortbranche. Kenners waarschuwen al jaren voor misstanden. Die blijken moeilijk aan te tonen in deze mobiele, ongrijpbare sector. Maar nu is dat toch gelukt.

De mensenhandelaars ronselden jonge vrouwen op het Roemeense platteland, in de streek Botosani. 'Die meisjes verdienen daar 200 euro per maand. Dat krijg je in Nederland voor één avond werk, zo werd hen

verteld', zegt Pel Timmer, teamchef bij de Nationale Recherche. Hij leidt het onderzoek naar de bende, dat in januari resulteerde in het uit de lucht halen van de site van het Amsterdamse Pleasure-escort.

Al snel ontdekten de vrouwen dat hun droom een nachtmerrie was, vertelt rechercheur Caroline, die liever niet met haar achternaam in de krant wil. 'De meisjes moesten zes, zeven dagen per week werken voor escortbedrijven, ongeacht of ze ongesteld waren of een geslachtsziekte hadden. Als ze midden in de nacht thuiskwamen en er belde een klant, dan moesten ze weer op pad.'

De leiders van de Nederlandse tak van de organisatie waren de Roemenen C.A. en Gheorge O. Ze klusten bij in de autohandel, een handige dekmantel tijdens gesprekken met hun leveranciers. A. en O. brachten de vrouwen onder in een huis in Amsterdam, met vijf of zes tegelijk. Een meer ervaren prostituee regelde werk bij escortbedrijven.

Het was een hel. 'Vaak was er een soort bewaker bij, een prostituee die zorgde dat iedereen haar werktelefoon opnam', zegt Caroline. 'Wie de telefoon te lang liet overgaan, kreeg

“
Wie de telefoon te lang liet overgaan, kreeg een boete van de pooiers

een boete van de pooiers. Die kreeg je ook voor praten met meisjes van andere escortbedrijven, stiekem persoonlijke gesprekken voeren op je telefoon, je verblijfplaats prijsgeven, een relatie aangaan met een man, noem maar op. Een overtreding kostte je duizend tot drieduizend euro. Iedereen in huis kon je verraden.'

Een klant betaalde weliswaar 150 euro voor een uur, maar de prostituee moest 100 euro afstaan aan het escortbedrijf en de chauffeur. Daarna eisten de pooiers 25 euro op. Per klant bleef slechts 25 euro over. Dat bedrag verdween verplicht in de 'gezamenlijke pot' van het huis, die de pooiers gebruikten om de huur, eten, drinken en condooms van te betalen. Soms hielden vrouwen te weinig over om hun 'boetes' te voldoen.

De hoop veel te verdienen bleek ijdel, aldus officier van justitie Warner ten Kate van het landelijk parket. 'Er is uitgerekend wat een meisje per jaar verdiende: 100 duizend euro, op

Foto Hollandse Hoogte

'Cindy', vrouw uit het leven

De kick, het geld en de vrijheid

Ze denkt iedere dag aan stoppen. Het werk als escort is zwaar en soms gevaarlijk. Maar Cindy is verslaafd aan de spanning van de ene 'blind date' na de andere. Belangrijker nog: alleen op deze manier kan ze een 'flink boven modaal inkomen' verdienen.

Cindy ('Dat is mijn werknaam') reageert sceptisch op de nieuwe prostitutiewet, die misstanden moet voorkomen. 'Klanten krijgen de plicht te controleren of prostituees een vergunning hebben. Nou, reken maar dat geen enkele klant me zou wegsturen als ik die niet had. Hij kijkt alleen of ik mooie tieten heb.'

Het is lastig om een interview te regelen met slachtoffers van mensenhandel in de escortbranche. Ze zijn te bang om te praten met journalisten, of ze hebben geen belang bij media-aandacht. Dat kost tijd en schrikt klanten af. Voor Cindy ligt dat anders. Ze is geen slachtoffer, maar wil graag vertellen over de manier waarop de overheid met de branche omgaat en haar eigen, heftige ervaringen.

'Ik ben zelfstandig escortondernemer, want ik wil kiezen wanneer ik klanten bezoek. Ik heb geen zin in de helft van mijn inkomen af te staan. Wel laat ik me altijd vervoeren door een chauffeur, die buiten wacht en kan helpen als dat nodig is. We hebben een vaste afspraak: als ik bij een klant naar binnen ga, belt hij na vijf minuten en vraagt of alles goed is. Soms is dat niet zo, want ik heb geregeld klanten die kicken op geweld. Dan kan ik met een soort code laten weten dat hij alert moet zijn, of naar binnen moet stormen. Met een druk op mijn telefoon kan ik hem laten meeluisteren.'

'Er is veel mis in deze branche. Er zijn foute ondernemers actief. Maar die kun je niet afschrikken met regeltjes die niet te handhaven zijn, zoals een verplichte escortvergunning.'

'Dit werk is heel lucratief, kwalificaties zijn nauwelijks nodig. Een telefoonnummer en een advertentie, dat is alles. Op internet komen mensen bijna overal mee weg.'

Ze heeft zelf wel een escortvergunning. 'Ik heb een eigen site, de politie kan me veel makkelijker vinden. Toen ze dreigden met een boete, ben ik overstap gaan. Ik moest 40 pagina's formulieren invullen en 1.700 euro betalen, voor drie jaar. Dat doen ze zogenaamd om misstanden te bestrijden, maar toen ik aanbod kennis te komen maken, wilde de gemeente dat niet. Het is pure geldklopperij. Gelukkig kan ik het missen: voor een uur escortwerk krijg ik 150 euro, soms meer.'

'Geld was de reden om prostituee te worden. Ik was altijd gek op seks. Inmiddels ben ik verslaafd aan de spanning. Je moet een kronkel in je hoofd hebben, maar dit werk geeft me het gevoel dat ik leef.'

'Met een kantoorbaan weet je altijd van tevoren dat je zal thuis komen. Als ik naar een klant ga, weet ik dat nooit. Ik ben continu aan het overleven.'

Veel mannen hebben twee gezichten. 'Eerst zijn ze vriendelijk of beleefd, maar tijdens de seks neemt hun testosteron de overhand, dan gedragen ze zich lomp. Ik roep soms: 'hallo, ik ben er ook nog.' Ze behandelen me als sekspop, dat is slecht voor mijn gevoel van eigenwaarde.'

'Ik heb al vier keer geprobeerd te stoppen. Maar dit is de enige manier om goed te verdienen. Toch is het een aflopende zaak, want ik ben al een paar jaar ouder dan 34.'

'Gelukkig heb ik veel klanten die mij kiezen omdat ik een gesprek op niveau kan voeren. Zij boeken me voor een dinner date, à 350 euro. Dan is seks vaak van ondergeschikt belang.'

Op verzoek van de geïnterviewde is haar naam gefingeerd.

basis van 50 euro per klant. Op papier hield ze 18 duizend euro over. Maar dat geld werd 'beheerd' door haar pooier. Ze kon alleen hopen dat ze het ooit zou krijgen.'

Teamchef Timmer: 'Een observatieteam zag hoe meisjes die net een paar honderd euro hadden verdiend, hun pooier smeekten om geld voor een ijsje. Dat vind ik genant. Het viel ons ook op dat ze bijna allemaal seks wilden met die pooiers, om hoger in de pikorde te komen. Het was een soort Stockholmsyndroom; ze vielen op hun uitbuiters.'

Tientallen vrouwen zijn in Nederland uitgebuit door deze organisatie. Volgens Ten Kate werden de pooiers slapend rijk. 'Die mannen waren aanwezig onder het mom van bescherming. Maar dat was niet aan de orde. Ze cirkelden om die vrouwen met één doel: hen uitzuigen.' Geweld gebruikten ze niet, stemverheffing was voldoende.

Timmer: 'De reputatie van die pooiers was groot. En ze waren

enorm gespierd. C.A. had zulke dikke armen dat het arrestatieteam er niet in slaagde hem handboeien om te doen.'

De Roemeense politie pakte in oktober 2010 zestien verdachten op tijdens het trouwfeest van een bendelid in Botosani. Ze hebben een paar weken vastgezeten. Daarna zijn ze vrijgelaten door Roemeense rechters, in afwachting van hun proces. 'Dat heeft ons bevreed, gezien de grootte van de zaak', zegt Ten Kate diplomatiek. Meer wil hij er niet over kwijt, maar hij zijn onvrede is duidelijk zichtbaar.

De Nederlandse tak van het onderzoek richt zich op Pleasure-escort, een bedrijf dat gebruikmaakte van de diensten van prostituees uit Botosani. De eigenaars van het Amsterdamse bedrijf, Arne S. (33) en Steffen B. (29), hebben in januari vastgezet. Justitie heeft volgens Ten Kate 'sterke aanwijzingen dat ze onvoldoende belasting betaalden. 'Maar dat onderzoeken we nog.'

Timmer: 'Medewerkers van Pleasure-escort hebben toegegeven ze wisten dat meisjes werden uitgebuit. Dan kan zo iemand wel zijn kop in het zand steken en zeggen: ik werk hard en ik ben een keurige jongen. Maar zo werkt het niet. Het is strafbaar als je willens en wetens profiteert van uitbuiting. Soms had een medewerker van het bedrijf zelf seks met deze escorts, die alles deden om meer klanten te krijgen.'

Serge Weening, advocaat van de eigenaars, spreekt alle beschuldigen tegen. 'Van seks met mijn cliënten is geen sprake geweest. Eén eigenaar is ruim voor zijn arrestatie door de politie geconfronteerd met aanwijzingen dat er iets mis was. Hij heeft alle medewerking verleend en lang met die rechercheurs gesproken. Pas nadat hem was uitgelegd waar hij op moest letten, zoals vrouwen die bij elkaar wonen, heeft hij de politie verwezen naar die Roemeense vrouwen. Van uitbuiting waren mijn cliënten niet op de hoogte.'

De website van Pleasure-escort is volgens hem niet vrijgegeven door de politie; binnenkort is die weer bereikbaar voor klanten.

Meisjes kwamen weinig op het

“

Geen geweld is veel subtieler. Een boetesysteem is ook vorm van uitbuiting

kantoor van het escortbedrijf, beklemtont Weening. 'Ze werkten vanuit huis, vaak zagen ze alleen klanten en de chauffeur. Tijdens persoonlijk contacten lieten ze niets merken. Zij waren vrijwel altijd te bellen, maar dat zegt niets. Ik werk ook altijd.'

Ten Kate erkent dat met name de Nederlandse eigenaars onvergelijkbaar zijn met Saban B., de personificatie van de gewelddadige pooier. 'Deze zaak is veel subtieler, want er is geen geweld gebruikt. Maar dit is óók uitbuiting. Het boetesysteem bracht meisjes in een afhankelijke positie. Pleasure-escort profiteerde hiervan, dat is strafbaar.'

De eigenaars en de pooiers lopen vrij rond, in afwachting van een rechtszaak. Het politieonderzoek is nog gaande. De meeste prostituees uit de Roemeense regio Botosani werken intussen nog steeds als escort, via allerlei websites. De politie kan vooralsnog niet bewijzen dat zij (weer) worden uitgebuit.